

Основним принципом програми стало забезпечення високого рівня фахових знань і формування дослідницької культури, відповідної світовим та європейським академічним стандартам.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту». <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 № 600. <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/5555->.

УДК 001.89(075.8)

**МЕТОДИКА ВИКЛАДЕННЯ ПРАВОВОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛЮДУ**

*Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Zhanna-trocyuk@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Вважаємо, що кожна поважаюча себе людина повинна мати загальне уявлення про юридичні науки, та їх реалізацію у повсякденному житті. Викладення та вивчення правових дисциплін у вищих навчальних закладах є вкрай необхідною валізою знань за допомогою якого реалізується право кожного громадянина об'єктивно оцінювати свої права та обов'язки у майбутньому.

Студент – це молода людина, яка починає своє зріле життя, є громадянином України і повинна мати уявлення про правовідносини цивільного, трудового, господарського, кримінального, адміністративного, конституційного, сімейного, спадкового та ін.. права. Вивчення правових дисциплін, їх викладення, прийоми методичного характеру засвоєння матеріалу позитивно впливають на формування сучасного, розвинутого суспільства та дають змогу за отримати у майбутньому спеціалістів широкого спектру, що розуміють процеси руху економіки, права, соціальних явищ та це дає можливість реалізації правових знань у житті кожного з майбутніх фахівців.

Вітчизняна правова школа викладення знань з юридичних галузей права – є старішою із усіх шкіл, та містить у собі велику кількість знань історичного, сучасного руху правовідносин. Особливої актуальності юридична освіта набула в умовах проведення

в Україні конституційно-правової реформи. Без глибоких знань прав, свобод, обов'язків чинного законодавства неможливі демократизація нашого суспільства, розвиток сучасної цивілізації, політика держави.

Методика викладення кожної правової дисципліни для викладача заснована перш за все на понятті законів та норм права, які реалізуються та відображаються у понятті самого загального поняття *права* – це система норм права (правил поведінки), що встановлюються або санкціонуються державою (компетентними державними органами, іншими суб'єктами, які наділені такими повноваженнями, або населенням у результаті референдуму), гарантуються нею, містяться в нормативно-правових актах і регулюють найважливіші сфери суспільних відносин.

Отже, наукові пізнання цих галузей права відображаються у гуманітарному підході до правового матеріалу з боку викладача, воно повинно включати систему понять, законів і історичного розвитку теорій.

Кожна правова наука характеризується певними методами застосування, а саме, наприклад кримінальне право застосовує *імперативний метод* (метод верховенства права); цивільне право – *метод диспозитивності* (метод рівноваги сторін) *it.i*. За допомогою цих прийомів реалізується досягнення істини пізнання правової дисципліни з застосуванням знання державного законодавства. Слід пам'ятати, що право постійно вдосконалюється, тому студенту як майбутньому фахівцю необхідно знати нові законодавчі акти, про які його проінформують на лекціях, практичних заняттях і за допомогою методичної літератури, що видається вищим навчальним закладом.

Українське законодавство у сучасному сприйнятті, для студентів, відіграє роль великого пласта юридичних знань, які без ретельного, методичного, цілеспрямованого підходу неможливо засвоїти, особисто для вузів, де право не є основним профільюючим предметом, тому велика філософська, пізнавальна, практична, теоретична доктрина лежить в основі викладення певної правової дисципліни.

Вважаємо, є певні ознаки викладення правового матеріалу з точки зору методики, вони повинні бути сформульовані у вітчизняному уявленні про подачу юриспруденції у вищих вузах, що надається майбутнім спеціалістам, а саме:

1) повинна бути поставлена мета для педагога, що він намагається донести до студента при розгляді галузі права і це повинні бути головні, основні складові цієї дисципліни, щоб дати

повно уявну картинку пізнання з прикладами та застосуванням нормативних актів на практичних прикладах та яскравих випадків із життя, оскільки право це не тільки закони, а ще і застосування його суб'єктами різних правовідносин;

2) досягнення пізнання засновано на пошуку нового, творчого підходу викладення та вивчення правового матеріалу майбутніми фахівцями, вони можуть складати доповіді, реферати, застосовувати приклади із життя підводячи під них нормативну базу законодавства ;

3) розглянуті питання на лекції, практичному занятті, можливо для самого учня у майбутньому допоможуть йому справитись с певними спірними правовими питаннями (подати позовну заяву, укласти договір, звернутися до нотаріуса і т.і.);

4) майбутній фахівець може без усяких перешкод вільно оперувати різними термінами та значеннями правових дисциплін, робити висновки з розгляду норм права;

5) все дасть змогу розмовляти на «юридичній» мові, тому, що вона все ж таки відрізняється від мови суспільства (використання юридичних термінів);

6) викладач повинен заохотити студента писати, а саме опублікувати статтю у науковому студентському журналі, що у майбутньому лише позитивно відобразиться на його особистості і творчому підході к вивченню наукового матеріалу;

7) велика увага з боку вузу приділяється самостійній роботі майбутнього спеціаліста, різносторонність філософського пізнання науково, засвоєння матеріалу, формулює світо уявлення і різноманітність відкриття нового, ще непізнаного ;

8) інформація – така категорія, яка дає змогу погрузитися у світ літератури, інтернету, сайту Верховної Ради України і т.і. Знайомство з законами, їх структурою (гіпотеза, диспозиція, санкція), формулює уявлення про їх розгляд проекту, прийняття, входження у законну силу, відміну або зміну Конституційним Судом;

9) викладач дає змогу реалізувати перевірку засвоєних знань за допомогою контрольних робіт, модульного контролю, тестів, вирішення практичних задач;

10) педагог , це перш за все зацікавленість у своєму предметі, змога затагнути у свій світ пізнання права, яке не повинно бути скучним та нецікавим, оскільки тоді воно не має відчуття важливості, необхідності вивчення.

Таким чином, вважаємо, що ці прийоми будуть у параді

викладачам, які частину свого життя віддають цікавому викладенню правових галузей права. Причому, сам педагог повинен піднімати свій методичний та науковий рівень професійності, за допомогою різних методів і прийомів реалізувати своє право та обов'язки самопізнання та підвищення рівня кваліфікації. Цьому факту притаманні різні особливі методичні засоби.

Отже – це :

- 1) начитка нового матеріалу з дисципліни;
- 2) вивчення психології сучасного студента;
- 3) педагогічна відпрацьована роками педагогічна майстерність;
- 4) засоби контролю успішності студентів;
- 5) підвищення ефективності різних видів практик;
- 6) перевірка ведення конспектів студентами;
- 7) підготовка комп'ютерного програмного забезпечення;
- 8) особливий підхід к дистанційному викладенню матеріалу;
- 9) зворотній зв'язок обговорення зі студентами лекції, семінару, практичних питань;
- 10) складання завдань для проведення модульного контролю;
- 11) проведення тестового і підсумкового контролю;
- 12) застосування нових технологій навчання;
- 13) заохочення студентів до написання наукових робіт, статей;
- 14) підготовка та опублікування фахових статей, для підвищення своєї кваліфікації;
- 15) підготовка та опублікування підручників, монографій, конспектів лекцій;
- 16) підготовка та опублікування методичної літератури;
- 17) підвищення своєї кваліфікації за допомогою різних курсів;
- 18) постійна необхідність приймати участь у різних конференціях, наукового та методичного рівня;
- 19) написання робочих програм;
- 20) досконале використання ораторського мистецтва;
- 21) ведення занять на державній мові.

Таким чином, методична праця у вищому навчальному закладі залежить насамперед від викладача, який може бути яскравим і пізнавальним джерелом для майбутніх фахівців. Уся методична робота заснована на двох сторонах: одна – надає знання; друга – намагається їх отримати і все залежить від бажання цих суб'єктів.

Тому, вважаємо методику викладення правових дисциплін

складним, але дуже благодатним заняттям у вищому навчальному закладі, яке певним чином приносить зацікавленість та різноманітність пізнання на рівні з іншими дисциплінами, які викладаються студентам. Необхідно дуже багато з боку педагога, щоб воно стало цікавим та розвиваючим елементом пізнання правотворчості в Україні.

Література:

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень. : навч. посіб. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

УДК 378

STUDENT HANDBOOK ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Шевченко І.Ю., д.е.н, доцент
shevchenko.khnadu@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасних умовах становлення нової парадигми якості вищої освіти в Україні здобувачі стають активними учасниками процесів забезпечення освітньої діяльності. За фідбеком студентів ми сьогодні розуміємо їхню задоволеність/незадоволеність окремими освітніми компонентами, освітніми програмами й освітнім середовищем, що стає бекграундом для подальшого вдосконалення.

Особливе місце здобувачів вищої освіти в системі забезпечення її якості підкреслено й порядком проведення експертиз з акредитації освітніх програм, де спілкування членів експертної групи зі здобувачами є обов'язковим елементом. Під час таких зустрічей студенти не лише висловлюють враження про освітню програму, але й демонструють обізнаність у питаннях, що торкаються прийому на навчання, переривання та поновлення навчання, надання академічної відпустки, перезарахування освітніх компонент або окремих кредитів (у т.ч. здобутих у неформальній та інформальній освіті), оцінювання результатів навчання, переведення до інших закладів вищої освіти, відрахування з закладу вищої освіти, реалізації права на вибір освітніх компонент, академічної мобільності, дотримання академічної доброчесності, протидії проявам корупції та булінгу тощо. Такий широкий спектр питань потребує від здобувачів вивчення численних